

МОТИВИ

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАПАСИТЕ ОТ НЕФТ И НЕФТОПРОДУКТИ

Законът за запасите от нефт и нефтопродукти (ЗЗНН) е обнародван в брой 15 на „Държавен вестник“ от 15.02.2013г., в сила от същата дата. С него се въвеждат изискванията на Директива на Съвета 2009/119/ЕО от 14 септември 2009г. за налагане на задължение на държавите – членки да поддържат минимални запаси от суров нефт и/ или нефтопродукти. Законът урежда обществените отношения, свързани със създаването, съхраняването, обновяването, ползването и възстановяването на запаси за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти и целеви запаси от нефтопродукти. Законът има за цел осигуряване снабдяването с течни горива в случай на затруднение на доставките на нефт и нефтопродукти или значимо прекъсване на снабдяването.

В През годините бяха изготвени и представени за внасяне два проекта за изменение и допълнение на закона:

I. Законопроект за изменение и допълнение на ЗЗНН, № 402-01-13 от 06.03.2014г. по Сигнатурата на Народното събрание. Законопроектът е разпределен към Комисията по енергетика и е приет от НС на първо четене на 06.06.2014г. Поради разпускане на Народното събрание законопроектът не е гласуван на второ четене.

II. Законопроект за изменение и допълнение на ЗЗНН, № 602-01-51 от 19.09.2016г. по Сигнатурата на Народното събрание. Законопроектът е разпределен към Комисията по енергетика и е приет от НС на първо четене на 15.12.2016г. Поради разпускане на Народното събрание законопроектът не е гласуван на второ четене.

Настоящият проект на ЗИД на ЗЗНН съдържа както предложенията от предишните два законопроекта, така и нови хипотези:

- Оптимизиране на взаимодействието между държавните органи по отношение на обмена на информация.

Прецезирани са текстовете по отношение на компетентните държавни органи, които взаимодействат с Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ (ДА „ДРВВЗ“) и е описано разпределението на конкретните данни, които всеки от тези органи ще й предоставя.

Предложени са корекции в реда за обмен на информация между ДА „ДРВВЗ“ и Националния статистически институт (НСИ) във връзка с установената практика на докладване към Европейската комисия на данни за нивата на запасите. Конкретизирани са случаите и сроковете, в които ДА „ДРВВЗ“ и НСИ предоставят информация при поискване от органите на Европейската комисия.

Съществена новост е, че НСИ ежегодно до 1 март, на база на статистическите данни, събирани и изпращани на Генерална дирекция „Евростат“ на Европейската комисия ще изпраща на ДА ДРВВЗ изчисления нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите, и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 в равностойност на нефт и изчисленото потребление по видове нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 в равностойност на нефт за предходната календарна година за целите на определяне на нивата на ЗИС от задължените лица и агенцията.

Проектът въвежда задължение за Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" към Министерството на регионалното развитие и благоустройство да предоставя данни от националния класификатор на постоянните и настоящите адреси по искане на ДА „ДРВВЗ“ за лица, спрямо които агенцията извършва проверки.

- Прецизиране на правилата по отношение на изчисляване на нивата на запаси за извънредни ситуации, определянето на задължените лица и индивидуалните запаси, които те трябва да създадат.

Измененията и допълненията в чл. 12, ал. 1 и 4 от законопроекта внасят терминологична яснота относно разпорежданията за общите и индивидуални нива на запасите, като актове на председателя на ДА ДРВВЗ. Въвежда се предварително изпълнение и постигане на ускорен стабилитет на актовете, с които се определят индивидуалните нива на запасите на задължените лица.

В чл. 14, ал. 3 и чл. 15, ал. 3 от законопроекта са предложени изменения насочени към постигане на по-голяма яснота в прилагането на методите за изчисляване на участието на задължените лица в нетния внос и среднодневното потребление, респ. нивата на запасите среднодневния нетен внос и вътрешнообщностни пристигания и среднодневното потребление, съответно за определяне нивата на запасите. Измененията са съобразени с методите по Директива на Съвета 2009/119/ЕО, съгласно които при изчисленията, с оглед определяне на съответните нива на запаси, не се включват само международните морски бункерни доставки.

- Предвидено е крайният срок за създаване на запасите да бъде променен от 30 април на 1 май. По този начин от следващата година задължените лица ще трябва да създават определените им нива от запаси за извънредни ситуации до 1 май и ще се избегне съществуващото до момента едновременно съхраняване през месец април за стария и новия период. Предложеното изменение е съобразено с реда за докладване на запасите по Приложение IV от Директива на Съвета 2009/119/ЕО.

- Създаване на по-добра систематизация на отделните хипотези, свързани с делегиране на създаването и съхраняването на нивата на запаси за извънредни ситуации на територията на страната и извън нея.

В законопроекта се предвижда ЗИС на агенцията да може да се делегират чрез договор за създаване и/или съхраняване, като се очаква същото да доведе до допълнителна възможност за изпълнение на задълженията на ДА ДРВВЗ за създаване и съхраняване на ЗИС.

- Въвеждане на лична отговорност за законните представители на дружествата, което ще способства за ограничаване на порочната практика за използване на подставени лица с оглед заобикаляне разпоредбите на закона.

Физическите лица, представляващи задължените лица и съхранителите, следва да предприемат всички необходими действия за стриктно изпълнение на задълженията им, произтичащи от закона, като бездействието е обвързано с налагане на административни наказания. Въвеждането на лична отговорност за законните представители ще способства за ограничаване на порочната практика за използване на подставени лица с оглед заобикаляне разпоредбите на закона и неизпълнение на задълженията за създаване и съхраняване на запаси.

- Ще се съкратят сроковете по производството по обжалване на актовете на председателя на агенцията, с което ще се постигне ускорен стабилитет на актовете, с които се определят индивидуалните нива на задължените лица.

Промените се налагат с оглед обстоятелството, че съдебните производства по оспорване на административни актове на председателя на агенцията продължават повече от една година, а в някои случаи повече от две години и решенията се постановяват, след като периодът от една година, в който административният акт е трябвало да породи действие, вече е изтекъл.

- Прецизирани са отношенията на агенцията със задължените лица, които са и съхранители, притежаващи складове, регистрирани по реда на чл.38 от ЗЗНН, в случаите, когато съхраняват в тях собствени запаси за извънредни ситуации.

- Особено важно е ограничението, което се въвежда за заличаване на регистрацията по искане на съхранителя, когато в склада се съхраняват запаси на други задължени лица. Това е допустимо, само ако е налице доказано влошено техническо състояние на склада, водещо до невъзможност в него да се съхраняват запаси. По този начин се възпрепятства възможността за нелоялно поведение от страна на съхранителите, водещо до затруднения за задължените лица по изпълнение на задълженията им по закона.

- Предложените промени ще доведат до съразмерност и възпиращ ефект на административните наказания, се предлага изменение на чл. 62, съгласно което глобите и имуществените санкции да бъдат в размер на 500 лева на тон върху количествата запаси, които не са били създадени или съхранявани от задължените лица. Действащата към момента санкция в двоен размер на левовата равностойност на запасите по пазарни цени бе въведена в закона между първо и второ четене, и гласувана при приемането му през февруари 2013г. въпреки становището на ДА ДРВВЗ, че е очевидно несъразмерна. Несъразмерността на санкцията е потвърждавана и в съдебната практика, свързана с оспорване на наложени санкции от ДА ДРВВЗ.

С предложения проект на ЗИД на ЗЗНН ще се постигне по-систематична, ясна и точна редакция на разпоредбите на закона в съответствие с правото на Европейския съюз, ще се улесни прилагането му и ще се повиши ефективността в управлението на запасите от нефт и нефтопродукти.